

WK-60.34.2019

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

P. A. Nowaczek
P. S. Słobunik
P. M. Selsanoga
P. K. Serwanu
Kielce, dnia 25 marca 2020 r.

Pan
Robert Jaworski
Burmistrz Gminy i Miasta Chęciny

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 14 listopada 2019 roku do 31 stycznia 2020 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Chęciny za 2018 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 31 stycznia 2020 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Chęciny. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W obowiązującej w 2018 i 2019 roku dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 0050.182.2017 Burmistrza z dnia 29 grudnia 2017 roku wraz z późniejszymi zmianami, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - a) nie określono wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych (dzienników częściowych), pomimo iż w 2018 i 2019 roku w księgach rachunkowych zarówno budżetu jak i Urzędu stosowano dzienniki częściowe grupujące operacje gospodarcze według ich rodzaju,
  - b) nieprawidłowo określono sposób ewidencji należności zhipotekowanych, ponieważ w polityce rachunkowości wskazano, iż w jednostce na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ewidencjonuje się wszystkie należności z tytułu dochodów budżetowych, z wyjątkiem należności objętych hipoteką, które ujmowane są na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”,
  - c) nie określono wymogu prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, w sposób zapewniający co najmniej wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
  - d) nie określono zasad ewidencji w księgach rachunkowych Urzędu operacji gospodarczych dotyczących dochodów realizowanych bezpośrednio na rachunek budżetu, będących przychodami Urzędu np. z tytułu subwencji, dotacji, udziałów w podatku dochodowym.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości², w związku z § 20 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

2. Nie sporządzano na koniec każdego okresu sprawozdawczego zestawienia obrotów dzienników częściowych, co narusza art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Ponadto nie sporządzano na koniec okresów sprawozdawczych zestawień obrotów i sald kont księgi głównej budżetu i Urzędu, co narusza art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
3. Zamknięcia ksiąg rachunkowych na koniec 2018 roku, nie poprzedzono weryfikacją ujęcia w księgach rachunkowych wszystkich obciążających jednostkę kosztów, w konsekwencji czego do kosztów 2019 roku, zamiast do kosztów miesiąca grudnia 2018 roku zaliczono kwotę 173.152,63 zł, co narusza art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. W 2018 i 2019 roku stwierdzono przypadki prowadzenia ewidencji analitycznej do kont budżetu i Urzędu z naruszeniem zasad określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 0050.182.2017 Burmistrza z dnia 29.12.2017 roku:
  - a) do konta 224 "Rozrachunki budżetu" w zakresie udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych oraz dochodów pobieranych przez Urzędy Skarbowe na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, nie prowadzono ewidencji pozwalającej na ustalenie stanu zobowiązań i należności według poszczególnych tytułów,
  - b) do konta 080 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” prowadzono ewidencję wg podziałek klasyfikacji budżetowej, natomiast nie prowadzono ewidencji zapewniającej, co najmniej możliwość wyodrębnienia kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
  - c) do konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” – ewidencja analityczna do konta 909 nie pozwala na ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.
5. W okresie 2016-2019 roku, ewidencję szczegółową nabytych przez jednostkę wartości niematerialnych i prawnych, prowadzono przy użyciu arkusza kalkulacyjnego Microsoft Excel, który pozwala na modyfikację zapisów w nim dokonanych, ponadto ewidencja zawiera jedynie nazwę wartości niematerialnej i prawnej, rok jej nabycia oraz wartość. W prowadzonej w księgach rachunkowych Urzędu ewidencji syntetycznej do konta 020 ujmowane są tylko zwiększenia lub zmniejszenia wartości niematerialnych i prawnych. Nieprawidłowość narusza art. 13 ust. 5, art. 23 ust. 1 i ust. 5 oraz art. 72 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami prowadzenia ewidencji szczegółowej dla wartości niematerialnych i prawnych określonymi w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 0050.182.2017 Burmistrza z dnia 29.12.2017 roku.

---

² Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

6. W 2018 oraz w 2019 roku na koncie 101 „Kasa” w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ujmowano operacje bezgotówkowe, dotyczące zapłaty podatków i opłat stanowiących dochód budżetu Gminy Chęciny, dokonane za pomocą innego instrumentu płatniczego na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny. W okresie objętym kontrolą na koncie 101 „Kasa” ujęto wpłaty bezgotówkowe w łącznej kwocie 20.165,23 zł. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania kont 101 „Kasa” oraz 141 „Środki pieniężne w drodze”, określone w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 0050.182.2017 Burmistrza z dnia 29.12.2017 roku oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
7. W związku z faktem, iż w 2018 i 2019 roku Urząd jako jednostka nie posiadał wyodrębnionego rachunku bankowego do realizacji planu finansowego dochodów, bezpośredni wpływ na rachunek bankowy budżetu opłaty za udostępnianie danych osobowych, w ewidencji księgowej jednostki Urząd ujmował powtórzonym zapisem: Wn 133 „Rachunek bieżący Urzędu -dochody” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” według podziałki klasyfikacji budżetowej 750/75011/2360 oraz w kwocie stanowiącej 5% dochodów z ww. tytułu. W księgach Urzędu zaniechano dokonywania przypisu należności z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720. W konsekwencji w sprawozdaniach finansowych, tj. w Zestawieniu zmian w funduszu jednostki w poz. 2.2 „Zrealizowane dochody budżetowe” oraz w Rachunku zysków i strat w poz. AVI. „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” sporządzonych według stanu na dzień 31.12.2018 roku, wykazano jedynie 5% dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych, zamiast wykazać 100% dochodów z ww. tytułu w kwocie 1.240,00 zł. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. kont Urzędu określone w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, a także zasady klasyfikacji budżetowej paragrafów dochodów określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴.
8. W 2018 i 2019 roku w ewidencji księgowej jednostki, wpływ na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu, środków Funduszu Pracy przeznaczonych na doksztalcanie młodocianych pracowników, ujmowano zapisem: Wn 139-500 „Inne rachunki bankowe – środki na doksztalcanie młodocianych” oraz Ma 760-854-85415-3240 „Pozostałe przychody operacyjne środki na doksztalcanie młodocianych”. Przekazane przez Kuratorium Oświaty w Kielcach, na wyodrębniony rachunek bankowy gminy środki Funduszu Pracy przeznaczone na dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, nie stanowią pozostałych przychodów operacyjnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości, w związku z czym nie podlegają ujęciu na koncie 760, lecz na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. W konsekwencji:
  - a) w 2018 roku na koncie 760-854-85415-3240 „Pozostałe przychody operacyjne – środki na doksztalcanie młodocianych” ujęto środki Funduszu Pracy w łącznej kwocie 52.825,61 zł, które

⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

- zostały wykazane niezgodnie z treścią ekonomiczną, w sporządzonym według stanu na dzień 31.12.2018 roku sprawozdaniu finansowym Rachunek zysków i strat w poz. D.III. „Inne przychody operacyjne”, a także wpłynęły na kwotę wyniku finansowego jednostki za 2018 rok,
- b) w 2019 roku na koncie 760-854-85415-3240 „Pozostałe przychody operacyjne – środki na dokształcanie młodocianych” ujęto środki Funduszu Pracy w łącznej kwocie 39.993,38 zł. W trakcie trwania niniejszej kontroli dokumentem PK/88/12/2019 z dnia 31.12.2019 roku dokonano wyksięgowania otrzymanych środków Funduszu Pracy z konta 760-854-85415-3240 na konto 240 „Pozostałe rozrachunki”.
9. W ewidencji księgowej budżetu pod datą ostatniego dnia miesiąca 2017 i 2018 roku, ujęto na stronie Ma konta 909-001 „Rozliczenia międzyokresowe - Przychody przyszłych okresów” w korespondencji ze stroną Wn kont: 224-005-000110 „Rozliczenie podatku VAT – Urząd Gminy” oraz 224-005-000112 „Rozliczenie podatku VAT – Zamek”, przypis nadwyżki VAT naliczonego nad VAT należnym, w kwocie odpowiednio 93.973,36 zł oraz 74.482,15 zł. Ujęta pod datą 31.12.2017 roku na koncie 909-001 nadwyżka VAT naliczonego nad VAT należnym w łącznej kwocie 93.973,36 zł, została rozliczona w deklaracji Gminy Chęciny sporządzonej za miesiące: październik, listopad oraz grudzień 2017 roku, natomiast ujęta pod datą 31.12.2018 roku na koncie 909-001 nadwyżka VAT naliczonego nad VAT należnym w łącznej kwocie 50.071,70 zł, została rozliczona w deklaracji Gminy Chęciny sporządzonej za miesiące: marzec, kwiecień, lipiec, sierpień, wrzesień, listopad oraz grudzień 2018 roku, celem ustalenia w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku łącznego zobowiązania/należności Gminy Chęciny względem Urzędu Skarbowego.
- W związku z faktem iż powyższe środki zostały kasowo rozliczone w roku 2017 i 2018 w deklaracji zbiorczej Gminy Chęciny (za ww. miesiące) ujmowanie ich pod datą ostatniego dnia danego roku budżetowego na koncie 909-001 „Rozliczenia międzyokresowe - Przychody przyszłych okresów”, narusza zasadę kasowego wykonania budżetu, wynikającą z § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku. W konsekwencji saldo Ma konta 909-001 zostało bezpodstawnie wykazane w bilansie budżetu Gminy sporządzonym według stanu na dzień 31.12.2017 roku oraz 31.12.2018 roku, w Pasywach poz. III. Rozliczenia międzyokresowe. Ponadto powyższy sposób ewidencji rozliczeń z tytułu podatku VAT miał również wpływ na ustalenie kwoty wolnych środków za 2017 i 2018 rok oraz wynik wykonania budżetu za ten sam okres sprawozdawczy. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku a także zasady funkcjonowania konta 909 określone w załączniku Nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
10. W sporządzonym według stanu na dzień 31.12.2018 roku bilansie jednostki Urząd Gminy i Miasta, w kolumnie „Stan na koniec roku” w Pasywach w poz. D.II.6 Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów) wykazano dane w kwocie 207.020,40 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 194.886,21 zł. Ustalona różnica w kwocie 12.134,19 zł dotyczy zobowiązań jednostki, które zgodnie z treścią ekonomiczną operacji ujętych na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, podlegały wykazaniu w pozycji Pasywa D.II.5 Pozostałe zobowiązania. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.

- 11.** W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a)** w sporządzonym w dniu 29.01.2019 roku sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu Gminy i Miasta z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 roku:
- dane wykazane w kol. 6 „Dochody wykonane ogółem” w podziale klasyfikacji budżetowej 750/75011/0690 nie wynikają z ewidencji księgowej za ten sam okres sprawozdawczy,
  - w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ Urzędu bezpodstawnie wykazano dane w kol. 7 "Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego",
  - w kol. 8 "Dochody przekazane" wykazano kwotę dochodów przekazaną z rachunku budżetu na rachunek budżetu państwa w wysokości 1.178,00 zł, zamiast wykazać kwotę dochodów w wysokości 1.240,00 zł.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵, w związku z § 6 ust. 1 pkt 3, pkt 4 i pkt 6 oraz ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia.
- b)** w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym w dniu 29.03.2019 roku:
- w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” w podziale klasyfikacji budżetowej:
    - 756/75621/0010 i 756/75621/0020 wykazano dane w kwocie odpowiednio: 10.027.520,00 zł oraz 138.570,85 zł, pomimo iż w okresie sprawozdawczym na rachunek bankowy budżetu wpłynęła kwota udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w wysokości 10.864.654,00 zł oraz kwota udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych w wysokości 139.267,63 zł,
    - 750/75011/2010, 801/80101/2030, 801/80104/2030, 801/80153/2010, 852/85230/2030, 855/85505/6330 wykazano kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu Gminy w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o zwroty dokonane w styczniu 2019 roku, zamiast wykazać kwoty, które faktycznie wpłynęły na rachunek bankowy budżetu w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu tylko o dokonane w tym okresie sprawozdawczym zwroty. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27S kwotę dochodów otrzymanych zaniżono łącznie o 31.302,01 zł.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 4 pkt 4, § 3 ust. 2 pkt 2 lit c) oraz § 3 ust. 5 pkt 3 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia.
- w kolumnie 10 „zaległości netto” w podziale klasyfikacji budżetowej 756/75615/0310 wykazano całe saldo Wn konta 221/756/75615/0310 w kwocie 61.136,40 zł, pomimo iż na łączną kwotę zaległości składa się także zaległość w kwocie 4.656,00 zł dotycząca decyzji nieostatecznych z dnia 18.12.2018 roku znak: FIN.II.3120.5.2-5.2018.BCH i FIN.II.3120.5.2-6.2018.BCH, które na dzień 31.12.2018 roku nie podlegały wykonaniu, zatem nie mogły być egzekwowane. Nieprawidłowość narusza art. 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

- c) w sporządzonym w dniu 20.02.2019 roku sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2018 roku, w poz. „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano dane w kwocie 7.138.123,22 zł, pomimo iż z wyciągów bankowych nr 28/2018 oraz nr 257/2018 z dnia 31.12.2018 roku do rachunków budżetu oraz ewidencji księgowej konta 133 „Rachunek budżetu” wynika kwota 7.139.481,31 zł. Ustalona różnica w kwocie 1.358,09 zł wynika z niewykazania w sprawozdaniu Rb-ST środków pieniężnych znajdujących się na wyodrębnionym rachunku bankowym budżetu, oznaczonym w ewidencji księgowej jako konto 133-004, dotyczących realizowanego projektu współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej pn. Maluch plus. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia.
12. W sporządzonym w dniu 18.02.2019 roku, kwartalnym sprawozdaniu Rb-N Urzędu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku:
- a) w wierszu N.2 „pożyczki”, w pozycji N.2.2 „długoterminowe” wykazano dane w kwocie 7.678,83 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 17.275,13 zł, wynikające z ewidencji księgowej konta 250 „Należności finansowe” oraz konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” za ten sam okres sprawozdawczy,
- b) w wierszu N.3 „gotówka i depozyty” w poz. N.3.2 „depozyty na żądanie” wykazano dane w kwocie 6.514.545,02 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 6.514.362,86 zł, ustalone na podstawie ewidencji księgowej Urzędu oraz budżetu, tj. kont 132 „Rachunek bieżący jednostki”, 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu” oraz 909 „Rozliczenia międzyokresowe” za ten sam okres sprawozdawczy,
- c) w wierszu N.4 „należności wymagalne” wykazano dane w kwocie 682.753,09 zł, zamiast w kwocie 678.097,09 zł, w tym:
- w poz. N.4.1 z tytułu dostaw, towarów i usług wykazano dane w kwocie 47.332,73 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 94.560,75 zł, ustalone na podstawie ewidencji księgowej kont 201 „Rozrachunki z dostawcami”, 202 „Rozrachunki z odbiorcami” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” za ten sam okres sprawozdawczy,
  - w poz. N.4.2 „pozostałe” wykazano kwotę 635.420,36 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 583.536,34 zł ustalone na podstawie ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” za ten sam okres sprawozdawczy,
- d) w wierszu N.5 „pozostałe należności” wykazano dane w kwocie 959.163,98 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 1.155.875,18 zł, w tym:
- w poz. N.5.1 „z tytułu dostaw towarów i usług” w kwocie 0,00 zł, zamiast w kwocie 4.802,46 zł ustalone na podstawie ewidencji księgowej kont: 202 „Rozrachunki z odbiorcami”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 240 „Pozostałe rozrachunki” za ten sam okres sprawozdawczy,
  - w poz. N.5.2 „z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne” wykazano dane w kwocie 882.439,45 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 4.585,13 zł, wynikające z ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” za ten sam okres sprawozdawczy,

- w poz. N.5.3 „z tytułu innych niż wymienione powyżej” wykazano dane w kwocie 76.724,53 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 1.146.487,59 zł, wynikające z ewidencji księgowej kont Urzędu i budżetu: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 225 „Rozrachunki z budżetami”, 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” oraz 224 „Rozrachunki budżetu”, za ten sam okres sprawozdawczy.
Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 12 ust. 1 i ust. 2, § 13 ust. 1 pkt 2, pkt 4, pkt 5 i pkt 6 oraz § 14 pkt 6, pkt 12, pkt 13, pkt 15 i pkt 16 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.
- 13.** W zakresie przeprowadzonej według stanu na dzień 31.12.2018 roku inwentaryzacji ustalono, że naruszono art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, ponieważ:
  - a)** na dzień 31.12.2018 roku saldo Wn konta 011-0 „Środki trwałe – grunty” w kwocie 27.595.341,14 zł, uznano za realne, pomimo iż w załączniku do protokołu weryfikacji, wskazano 10 działek o łącznej wartości 146.187,88 zł, które na mocy decyzji Burmistrza znak: BDG.III-4/72244/10/05 z dn. 20.07.2005 r., GNOŚR-V.6844.1.2013.AG z dn. 19.08.2013 r., GNOŚR.V.6844.1.2015.AG z dn. 19.03.2015 r., GNOŚR.V.6844.1.2016.AG z dn. 4.01.2017 roku zostały przekazane jednostkom organizacyjnym w trwały zarząd, a które na dzień 31.12.2018 roku były ujęte w ewidencji analitycznej i syntetycznej konta 011.
  - b)** inwentaryzacja salda Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, które na dzień 31.12.2018 roku wynosiło 2.705.549,11 zł, nie odnosi się do konkretnych dokumentów na podstawie których ustalono saldo konta 080, a także nie zawiera faktycznego porównania danych (kwot/sald) ujętych w księgach rachunkowych z dowodami stanowiącymi podstawę zaewidencjonowania poniesionych nakładów na poszczególne zadania (np. faktury, noty księgowe/ protokoły, wyciągi bankowe), brak jest także wskazania czy wartość środka trwałego w budowie jest realna a inwestycje (roboty budowlane) nie zostały ukończone, wstrzymane lub zaniechane. Sporządzony według stanu na dzień 31.12.2018 roku protokół weryfikacji salda konta 080 zawiera jedynie przepisane z ewidencji analitycznej poszczególne salda zadań inwestycyjnych, jednakże brak jest wskazania co porównano i jakie dokumenty były przedmiotem tej inwentaryzacji. Ponadto zgodnie z protokołem weryfikacji dla zadań ujętych pod nr 080-600-60095-1152-00 pn. Odwodnienie ul. Radkowska Chęciny oraz nr 080-600-60095-1153-00 pn. Projekt dróg w Chęcinach ul. Branieckiego, Wołodyjowskiego i przyległych wraz z infrastrukturą towarzyszącą wskazano odpowiednio salda Wn w kwocie: 5.043,00 zł oraz 55.848,50 zł, pomimo iż z ewidencji księgowej konta 080 wynikają salda końcowe w kwocie odpowiednio 6.043,00 zł oraz 54.848,50 zł.
  - c)** na ostatni dzień roku obrotowego 2017 i 2018 zinwentaryzowano drogą weryfikacji środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony o łącznej wartości 190.026,92 zł, pomimo iż według stanu na dzień 31.12.2017 roku oraz 31.12.2018 roku w ewidencji księgowej konta 011 KŚT 2, ujęte były również inne środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony m.in. takie jak: kanalizacja deszczowa o wartości 2.011.852,58 zł, kanalizacja sanitarna o wartości 497.800,00 zł, rowy odwadniające o łącznej wartości 347.639,59, a także wodociągi, drogi, oświetlenie uliczne, których inwentaryzacja za pomocą spisu z natury nie jest fizycznie możliwa, w związku z czym podlegają one corocznej weryfikacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

14. Zaniechano powiadomienia o wynikach przeprowadzonego spisu natury właściciela powierzonych Urzędowi Gminy i Miasta do używania środków trwałych o łącznej wartości 76.719,31 zł, w tym: przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji o wartości 43.219,31 zł oraz Regionalną Organizację Turystyczną o wartości 33.500,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

II. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

W latach 2016 - 2019 oraz do dnia 31.01.2020 roku nie zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Chęciny, części danych określonych w art. 37 oraz art. 246 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych⁶, a w szczególności danych dotyczących: opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego, opinii o projekcie uchwały budżetowej, informacji o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych, wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym udzielono pomocy publicznej, wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia. Nieprawidłowość narusza art. 37 oraz art. 246 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

W 2018 roku inkasent pobrał zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie co najmniej 2.412,00 zł. W konsekwencji powyższego inkasentowi wypłacono w 2018 roku zawyżzone wynagrodzenie o kwotę co najmniej 193,00 zł za inkaso zaległości. Nieprawidłowość narusza art. 9, w związku z art. 51 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że inkasent jest uprawniony wyłącznie do poboru podatku a więc należności, która powinna być uiszczona przez podatnika do upływu terminu płatności. Po upływie terminu płatności podatku powstaje zaległość podatkowa, której nie można utożsamiać z podatkiem. Tym samym dopuszczalność przekazania przez podatnika należności podatkowej inkasentowi wygasa z upływem ostatniego dnia, w którym zobowiązany powinien tę należność uregulować.

IV. W zakresie wydatków budżetowych:

1. Burmistrz nieprzerwanie od dnia 01.10.2015 r. przyznaje pismami na czas określony 12 miesięcy dodatki specjalne dla Zastępcy Burmistrza oraz Skarbnika. Łączna wysokość wypłaconych w okresie październik 2015 roku – październik 2019 roku dodatków specjalnych dla ww. pracowników stanowi kwotę 164.355,77 zł. Nadto w pismach ustalających wysokość dodatku specjalnego nie wskazywano uzasadnienia jego przyznania. Nieprawidłowość narusza art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych⁷.

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1282, dalej ustawa o pracownikach samorządowych

- 2.** Kontrola prawidłowości ustalania i wypłacania wynagrodzeń osobowych dla pracowników Urzędu Gminy i Miasta Chęciny wykazała następujące nieprawidłowości:
- a)** Pracownikowi zatrudnionemu na $\frac{3}{4}$ etatu na stanowisku Inspektor ds. Kontroli i Zamówień Publicznych:
- porozumieniem w sprawie zmiany umowę o pracę na czas nieokreślony z dnia 17.08.2018 roku ustalono wynagrodzenie zasadnicze wg XIII kategorii zaszeregowania w kwocie 4.400,00 zł,
  - pismem znak OR-I.2122.37.2019.GH dnia 25.02.2019 roku ustalono od dnia 01.02.2019 roku wynagrodzenie zasadnicze wg XIII kategorii zaszeregowania w kwocie 4.600,00 zł, pomimo iż maksymalne wynagrodzenie zasadnicze wg XIII kategorii zaszeregowania, ustalone zgodnie z:
  - postanowieniami Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy i Miasta Chęciny, ustalonego zarządzeniem Nr 51/09 Burmistrza z dnia 27 kwietnia 2009 r., ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Burmistrza Nr 0050.139.2015 z dnia 12 października 2015 r. oraz Nr 0050.111.2018 z dnia 14 września 2018 r. (dalej regulamin wynagradzania),
  - art. 29² § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy⁸, stanowiło w okresie od dnia 17.08.2018 r. do dnia 13.09.2018 r. kwotę 3.375,00 zł oraz w okresie od dnia 14.09.2018 r. do dnia 31.10.2019 r. kwotę 3.825,00 zł.
- Ogółem pracownikowi w okresie od dnia 17.08.2018 r. do dnia 31.10.2019 r. zawyżono wypłacone wynagrodzenie o kwotę 11.254,41 zł.
- Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 29² § 1 ustawy Kodeks pracy oraz postanowieniami obowiązującego w jednostce regulaminu wynagradzania.
- b)** Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku:
- Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej porozumieniem zmieniającym warunki umowy o pracę z dnia 03.06.2019 roku ustalono od dnia 01.06.2019 roku wynagrodzenie zasadnicze wg XIV kategorii zaszeregowania w kwocie 6.320,00 zł, pomimo iż maksymalne wynagrodzenie zasadnicze wg XIV kategorii zaszeregowania, ustalone zgodnie z postanowieniami regulaminu wynagradzania stanowi kwotę 5.400,00 zł. Ogółem w okresie od dnia 01.06.2019 roku do dnia 31.10.2019 roku, ww. pracownikowi zawyżono wypłacone wynagrodzenie o kwotę 4.876,00 zł,
  - Podinspektor umową z dnia 02.09.2019 roku ustalono wynagrodzenie zasadnicze wg XV kategorii zaszeregowania w kwocie 5.700,00 zł, pomimo iż regulamin wynagradzania przewiduje dla tego stanowiska maksymalnie XIV kategorię zaszeregowania. Maksymalne wynagrodzenie zasadnicze wg XIV kategorii zaszeregowania stanowi kwotę 5.400,00 zł. Ogółem w okresie od dnia 02.09.2019 roku do dnia 31.10.2019 roku ww. pracownikowi zawyżono wypłacone wynagrodzenie o kwotę 600,00 zł.
- Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z postanowieniami obowiązującego w jednostce regulaminu wynagradzania.
- c)** Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku:
- Referent umową z dnia 17.10.2019 roku ustalono wynagrodzenie zasadnicze wg XIV kategorii zaszeregowania, pomimo iż regulamin wynagradzania przewiduje dla tego stanowiska maksymalnie XII kategorię zaszeregowania,

---

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm., dalej ustawa Kodeks pracy

- Pomoc Administracyjna (1/2 etatu) pismem znak OR-I.2122.42.2019.GH dnia 25.02.2019 roku ustalono od dnia 01.02.2019 roku wynagrodzenie zasadnicze wg XIII kategorii zaszeregowania, pomimo iż obowiązujący w jednostce regulamin wynagradzania przewiduje dla tego stanowiska maksymalnie X kategorię zaszeregowania.
- Należy zaznaczyć, że ustalone kwotowo wynagrodzenie zasadnicze ww. pracowników nie przekracza maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego w regulaminie wynagradzania dla należnych kategorii zaszeregowania.
- Nieprawidłowość narusza postanowienia obowiązującego w jednostce regulaminu wynagradzania.
3. Naliczenia wypłaconego w dniu 23.11.2018 r. w kwocie 6.940,80 zł ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla Burmistrza dokonano w oparciu o składniki wynagrodzenia w kwocie 12.100,00 zł, zamiast w oparciu o składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu, tj. w kwocie 10.180,00 zł, przy zastosowaniu współczynnika ekwiwalentu w wysokości 20,92, zamiast w obowiązującej od dnia 08.11.2018 roku wysokości 20,83. W konsekwencji zawyżono wypłacony Burmistrzowi ekwiwalent o kwotę 1.076,18 zł. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z § 14-15 oraz § 19 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop⁹. W trakcie kontroli dokonano potrącenia nadpłaconej kwoty ekwiwalentu poprzez pomniejszenie wynagrodzenia za listopad 2019 roku.
4. Dokonując ustalenia wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników Urzędu za 2017 i 2018 rok pomniejszono podstawę tegoż świadczenia o dodatek za wieloletnią pracę za czas zwolnień lekarskich oraz zwolnień od pracy przewidzianych w art. 188 ustawy Kodeks pracy oraz w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 roku w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy¹⁰. W konsekwencji zaniżono wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego łącznie o kwotę 5.039,84 zł, tj. za 2017 rok dla 39 pracowników Urzędu o kwotę 2.273,52 zł oraz za 2018 rok dla 34 pracowników Urzędu o kwotę 2.766,32 zł. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej¹¹ oraz § 6 w związku z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.
5. W umowach dotacji zawartych w 2018 roku z Powiatem, tj. z dnia 26.06.2018 roku w sprawie finansowania remontu drogi powiatowej Nr 0279T Bolmin Podpolichno w msc. Podpolichno (Zacisze) na terenie gminy Chęciny oraz z dnia 01.10.2018 roku w sprawie finansowania remontu drogi powiatowej Nr 0276T Bolmin Milechowy Zajączków Etap II na terenie gminy Chęciny nie

⁹ Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 ze zm., dalej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1632, dalej rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy

¹¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1872, dalej o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej

określono terminu wykorzystania dotacji oraz terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji, co narusza art. 250 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

V. W zakresie gospodarki mieniem:

Zastępca Burmistrza w dniu 31.08.2017 roku zawarł aneks nr 3 do umowy z dnia 31.08.2007 roku dzierżawy nieruchomości gruntowych, przedłużający przedmiotową umowę do 31.08.2027 roku bez sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, co narusza art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.

VI. W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi:

Od Dyrektora Centrum Kultury i Sportu w Chęcinach oraz od Dyrektora Samorządowego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Chęcinach, przyjęto bez zastrzeżeń sporządzone w formie papierowej sprawozdania finansowe za 2018 rok składające się z bilansu oraz rachunku zysków i strat sporządzone na formularzach stanowiących odpowiednio załącznik nr 5 i 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, pomimo iż jednostki posiadające osobowość prawną, w tym także samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe zakłady opieki zdrowotnej – jako jednostki wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości – zobowiązane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z zasadami określonymi w tej ustawie. Nieprawidłowość narusza art. 45 ust. 2 oraz ust. 1f ustawy o rachunkowości, w związku z wzorem sprawozdania finansowego stanowiącego załącznik nr 1 do tejże ustawy.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Chęciny poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku oraz Głównym Księgowym Urzędu. Prawa i obowiązki głównego księgowego oraz Skarbnika określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Chęciny jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1

i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dokonać aktualizacji polityki rachunkowości w zakresie wykazu ksiąg rachunkowych, a także zakładowego planu kont w zakresie wymogu prowadzenia ewidencji analitycznej do kont Urzędu, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku. Ponadto na bieżąco dokonywać zmian polityki rachunkowości, w związku z nowelizacją przepisów bądź w zakresie zaistniałych potrzeb jednostki.
2. Przy stosowaniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy rachunkowości.
3. Na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienia obrotów i sald, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Ewidencję analityczną do kont budżetu oraz Urzędu prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
  - a) do konta 224 "Rozrachunki budżetu" prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie stanu zobowiązań i należności według poszczególnych tytułów,
  - b) do konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie stanu rozliczeń według poszczególnych tytułów,
  - c) do konta 080 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” prowadzić ewidencję zapewniającą, co najmniej możliwość wyodrębnienia kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.
6. Konta ksiąg pomocniczych (ewidencję analityczną) wartości niematerialnych i prawnych prowadzić w sposób uniemożliwiający modyfikację dokonanych zapisów, stosownie do art. 13 ust. 5, art. 23 ust. 1 i ust. 5 oraz art. 71 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami prowadzenia ewidencji analitycznej określonymi w obowiązującej w jednostce polityce

rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.

7. W księgach rachunkowych Urzędu jako jednostki oraz w ewidencji budżetu, zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości a także art. 15 ust. 1 ww. ustawy, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
  - a) operacje gospodarcze dotyczące zapłaty należności podatkowych za pomocą instrumentu płatniczego, ujmować zapisem:
    - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze” i Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (dochody przypisane) lub 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (dochody nieprzypisane) – pod datą zapłaty instrumentem płatniczym,
    - Wn 133 „Rachunek bieżący jednostki – dochody” i Ma 141 – pod datą wyciągu bankowego.
  - b) przypis należności z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych, ujmować w ewidencji księgowej jednostki w pełnej kwocie należności – zarówno w części należnej budżetowi państwa, jak i w części stanowiącej dochód gminy na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
  - c) środki Funduszu Pracy przeznaczone na dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
  - d) nie ujmować na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” nadwyżki VAT naliczonego nad VAT należnym lub części VAT naliczonego rozliczonego (odliczonego), które to sumy podlegają zaliczeniu do dochodów budżetowych (konto 901), w poszczególnych okresach sprawozdawczych, mając na uwadze również § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
8. Pozostałe zobowiązania wynikające z salda konta 240, inne niż sumy obce, ujmować w pozycji D.II.5-Pozostałe zobowiązania pasywów bilansu zgodnie z zakresem ustalonym we wzorze tego sprawozdania stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku, stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
9. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności:
  - a) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego Urzędu:
    - w kolumnie 6 "Dochody wykonane ogółem" wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej oraz do kasy jednostki

- i zapłaconych kartą płatniczą, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
- w kolumnie 8 "Dochody przekazane" wykazywać dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego; mając na uwadze, iż w sprawozdaniu za IV kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych, z uwzględnieniem dochodów przekazanych do dnia 5 stycznia roku następującego po roku budżetowym, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
  - nie wykazywać danych w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
- b)** w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu:
- w kolumnie 8 "Dochody otrzymane" dane dotyczące dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, wykazywać w faktycznej kwocie dochodów otrzymanych na rachunki bankowe jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane w tym okresie sprawozdawczym zwroty, stosownie do § 3 ust. 2 pkt 2 lit c), ust. 4 pkt 4 oraz ust. 5 pkt 3 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych,
  - w kolumnie 10 „zaległości netto” wykazywać należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane, mając na uwadze iż należności wynikające z decyzji nieostatecznych w rozumieniu art. 239a ustawy Ordynacja podatkowa, nakładające na stronę obowiązek podlegający wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, nie podlegają wykonaniu, chyba że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, w związku z art. 16 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego,
- c)** w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego w poz. „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać stan środków na rachunku budżetu na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku, stosownie do § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- 10.** W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a w szczególności, w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych:

- w wierszu N.2 „Pożyczki” wykazywać wartość należności wynikających z udzielonych kredytów i pożyczek, jak również z umów leasingu finansowego oraz sprzedaży na raty, stosownie do § 12 ust. 2 oraz § 13 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 14 pkt 6 ww. Instrukcji, mając na uwadze iż w kategorii pożyczki mieszczą się również należności długoterminowe z tytułu rozłożenia na raty opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, wynikające z decyzji wydanych przez Burmistrza na podstawie ustawy z 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności¹²,
  - w wierszu N3.2 „depozyty na żądanie” wykazywać dane ustalone zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 14 pkt 9 ww. Instrukcji,
  - w wierszu N.4 „Należności wymagalne” wykazywać wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone, stosownie do § 13 ust. 1 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 14 pkt 12 i pkt 13 ww. Instrukcji,
  - w wierszu N.5 „Pozostałe należności”, wykazywać wartość wszystkich bezspornych należności niewymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług, podatków i składek na ubezpieczenia społeczne oraz z wszelkich innych tytułów nieobjętych pozostałymi kategoriami przedmiotowego sprawozdania, wyłączając odsetki i inne należności uboczne, stosownie do § 13 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 14 pkt 15, pkt 16 i pkt 17 ww. Instrukcji.
11. Inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów przeprowadzać w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy o rachunkowości, a w szczególności grunty, środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz środki trwałe w budowie (inwestycje), inwentaryzować co roku drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacją wartości tych składników, według stanu na dzień 31 grudnia, wskazując co było przedmiotem inwentaryzacji, co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Wyniki inwentaryzacji prawidłowo dokumentować oraz powiązać je z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
  12. Przestrzegać obowiązku powiadamiania właściciela powierzonych jednostce w użyczenie składników aktywów o wynikach przeprowadzonego spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
  13. W Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Chęciny zamieścić brakujące dane, o których mowa w art. 37 oraz art. 246 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Ponadto przestrzegać

---

¹² Dz. U. 2019 r. poz. 1314

obowiązku bieżącego publikowania ww. informacji z zachowaniem terminów określonych w powyższych przepisach.

14. Zobowiązać inkasentów aby nie pobierali zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z art. 9 ustawy Ordynacja podatkowa.
15. Dodatki specjalne przyznawać w uzasadnionych prawnie i merytorycznie przypadkach, mając na uwadze konieczność wskazania dodatkowych zadań i zwiększonych obowiązków (w stosunku do obowiązujących zakresów czynności), a także wykazanie okresowego charakteru przyczyn przyznania dodatku, stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych.
16. Wynagrodzenie pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę ustalać w wysokości nie wyższej niż określone postanowieniami obowiązującego regulaminu wynagradzania, proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy, stosownie do art. 29² § 1 ustawy Kodeks pracy.
17. Rozważyć podjęcie zgodnych z prawem działań mających na celu zwrot wypłaconej nieprawidłowo części wynagrodzenia dla pracowników wymienionych w pkt IV.2 niniejszego wystąpienia.
18. Prawidłowo obliczać współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu, stosownie do § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.
19. Przy ustalaniu dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie pomniejszać podstawy tego świadczenia o dodatek za wieloletnią pracę za czas zwolnień lekarskich oraz zwolnień od pracy przewidzianych w art. 188 ustawy Kodeks pracy oraz w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej.
20. W umowach o udzielenie dotacji celowych zawierać termin wykorzystania dotacji oraz termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, stosownie do art. 250 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.
21. Przestrzegać obowiązku sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie, stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.
22. Zobowiązać samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe zakłady opieki zdrowotnej do sporządzania w zakresie ustalonym w załączniku nr 1 ustawy o rachunkowości oraz przekazywania sprawozdań finansowych, w postaci elektronicznej opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, stosownie do art. 45 ust. 1f i ust. 2 oraz art. 46 ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

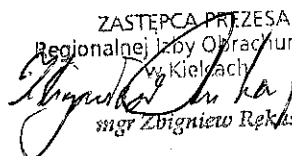
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Chęcinach

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rekas